

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Затверджено
Вченою радою
Київського міжнародного
університету*

Протокол №7 від 26 лютого 2018 року

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА НАВЧАННЯ
ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 223 «МЕДСЕСТРИНСТВО»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 22 «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»**

Київ – 2018

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для абітурієнтів, які вступають на 2 курс
Київського міжнародного університету
за напрямом підготовки 6.120100 “Сестринська справа”

АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ

Анатомія людини - це наука про форму і будову, походження і розвиток організму людини, його органів та систем. Анатомія передбачає системний опис форми, будови, стану і топографічних взаємовідносин частин і органів тіла з урахуванням їх вікових, статевих і індивідуальних особливостей.

Основні сучасні напрями розвитку анатомії – вікова анатомія, порівняльна анатомія, пластична анатомія, антропологія, екологічна анатомія та ін.

Основні методи дослідження в анатомії – візуальне дослідження, антропометричні дослідження, препарування, макро-мікроскопічні дослідження, мікроскопічні дослідження. Сучасні методи дослідження в анатомії: рентгенанатомічні методи, комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія (МРТ), ультразвукове дослідження (УЗД), ендоскопія та ін.

Становлення і розвиток українських анатомічних шкіл.

Становлення і розвиток київської анатомічної школи. Внесок М.І.Козлова, О.П.Вальтера, В.О.Беца, М.А.Тихомирова, Ф.А.Стефаніса, М.С.Спірова, І.І.Бобрика у розвиток київської анатомічної школи і значення їх робіт для сучасної анатомії.

Загальні дані про скелет. Розвиток кісток (в онтогенезі). Первинні і вторинні кістки. Класифікація кісток. Кістка як орган. Компактна і губчаста кісткові речовини, їх будова. Хімічний склад, фізичні і механічні властивості кістки. Будова трубчастої кістки: її частини. Особливості будови кістки в дитячому, юнацькому, зрілому, літньому і старечому віці. Кістки в рентгенівському зображенні. Вплив соціальних факторів і екології на розвиток і будову кісток скелету.

Поняття про Міжнародну анатомічну номенклатуру. Її значення для вивчення анатомії і уніфікації вивчення природничих і клінічних дисциплін. Основні анатомічні терміни, які розкривають топографію анатомічних об'єктів, та їх основні характеристики.

Анатомічні площини (сагітальна, фронтальна, горизонтальна і вісі (фронтальна, вертикальна, сагітальна), їх характеристика, використання для опису кісток та їх частин.

Кістки скелету: хребці, ребра, груднина. Принцип сегментарності в будові осьового скелету.

Загальна характеристика хребтового стовпа. Загальний план будови хребців. Особливості будови шийних, грудних, поперекових хребців, крижової кістки, куприкової кістки. Вікові і статеві особливості будови

хребців. Вплив соціальних і екологічних факторів на будову хребців. Вади розвитку хребців.

Класифікація ребер. Будова ребер і груднини. Вікові і статеві особливості будови груднини. Вплив соціальних і екологічних факторів на будову ребер і груднини.

Розвиток черепа в онтогенезі. Мозковий і лицевий відділи черепа. Будова кісток, що утворюють мозковий череп: лобової, потиличної, тім'яної, клиноподібної, скроневої, решітчастої. Вікові, статеві особливості будови кісток кінцівок. Специфічні риси будови кісток верхньої і нижньої кінцівок, обумовлені процесами антропогенезу. Вплив спорту, праці, соціальних факторів і екологічних чинників на будову кісток верхньої та нижньої кінцівок. Класифікація з'єднань між кістками.

М'яз як орган - визначення. Сухожилки, апоневрози. Допоміжні апарати м'язів: фасції, синовіальні піхви, синовіальні сумки, сесамоподібні кістки, сухожилкова дуга, м'язовий блок. Анатомічний і фізіологічний поперечники м'язів: основні дані про силу і роботу м'язів; поняття про важелі. Початок і прикріплення м'язів: їх функціональна характеристика.

Класифікація м'язів: за розвитком, топографією, формою, розмірами, напрямком м'язових волокон, функцією та ін.

Розвиток м'язів в онтогенезі. Джерела розвитку м'язів тулуба, голови, шиї, верхніх та нижніх кінцівок.

Класифікація внутрішніх органів: трубчасті і паренхіматозні. Загальний план будови стінки трубчастих органів: слизова оболонка, м'язова оболонка, зовнішня оболонка. Характеристика кожної оболонки. Органоспецифічні риси будови слизової оболонки в залежності від функції органа. Серозна оболонка: варіанти відношення органів до очеревини. Загальні закономірності будови паренхіматозних органів. Залози: їх класифікація, загальні принципи будови, функції.

Травна система: органи, функції. Розвиток ротової порожнини і її похідних. Розвиток органів травного каналу. Розвиток печінки і підшлункової залози. Первинна і вторинна порожнини тіла. Джерела розвитку серозних оболонок. Розвиток очеревини. Структурні механізми виникнення вад розвитку ротової порожнини і її похідних. Аномалії і варіанти розвитку органів травного каналу, печінки, підшлункової залози.

Дихальна система: органи, функції. Верхні і нижні дихальні шляхи. Розвиток органів дихальної системи в онтогенезі. Варіанти і аномалії розвитку органів дихальної системи.

Сечова система: органи, функції. Розвиток органів сечової системи в онтогенезі. Варіанти і аномалії розвитку органів сечової системи: нирок, сечоводів, сечового міхура і сечівника

Чоловіча статева система: органи, функції. Класифікація органів чоловічої статевої системи. Внутрішні чоловічої статеві органи. Зовнішні чоловічі статеві органи. Розвиток органів чоловічої статевої системи в онтогенезі. Варіанти і аномалії розвитку внутрішніх чоловічих статевих

органів: яєчка, над'яєчка, сім'явиносної протоки, сім'яного пухирця, передміхурової залози. Варіанти і аномалії розвитку зовнішніх чоловічих статевих органів. Гермафродитизм.

Жіноча статева система: органи, функції. Класифікація органів жіночої статевої системи. Внутрішні жіночі статеві органи. Зовнішні жіночі статеві органи. Розвиток органів жіночої статевої системи в онтогенезі. Варіанти і аномалії розвитку внутрішніх жіночих статевих органів: яєчників, маткових труб, матки, піхви. Варіанти і аномалії розвитку зовнішніх жіночих статевих органів.

Імунна система: функції. Класифікація органів імунної (лімфатичної або лімфоїдної) системи за функцією. Центральні органи імунної системи (первинні лімфатичні або лімфоїдні органи): кістковий мозок, загруднинна залоза (тимус) – структурні закономірності їх функцій.

Загальні принципи будови ендокринних органів. Структурне визначення поняття "ендокринна функція". Структурні механізми реалізації дії гормонів. Класифікація ендокринних органів.

Провідна роль нервової системи в організмі; її значення для інтеграції органів, систем органів в єдиний цілісний організм, у встановленні взаємозв'язки організму із зовнішнім середовищем. Класифікація нервової системи за топографічним принципом (на центральну нервову систему і периферійну нервову систему) і за анатомо-функціональним принципом (на соматичну нервову систему і вегетативну нервову систему). Загальний принцип будови нейрона.

Анатомо-функціональна характеристика органів чуття. Периферійні сприймачі, провідники і кіркові центри аналізаторів, їх функціональна єдність. Орган нюху. Нюхова частина слизової оболонки носа. Провідні шляхи нюхового аналізатора.

Орган смаку. Смакові сосочки язика, їх топографія. Провідні шляхи смакового аналізатора. Загальний покрив. Шкіра: функції. Різновиди шкірної чутливості. Молочна залоза.

Онтогенез ока. Аномалії і варіанти розвитку ока. Топографія, будова, функції. Очне яблуко. Оболонки очного яблука: волокниста, судинна, внутрішня (сітківка) - їх будова.

Вухо. Розвиток вуха в онтогенезі. Аномалії розвитку вуха. Частини вуха: зовнішнє, середнє і внутрішнє вухо. Зовнішнє вухо: частини, їх будова. Середнє вухо: частини. Барабанна порожнина: стінки, вміст. Слухові кісточки: їх будова. Суглоби, зв'язки, м'язи слухових кісточок. Сполучення барабанної порожнини. Слухова труба: частини, будова. Внутрішнє вухо, частини, топографія. Кістковий лабіринт: присінок, півколові канали, завитка, їх будова. Перетинчастий лабіринт: присінковий лабіринт, півколові протоки, завиткова протока, їх будова. Механізм сприйняття і шляхи проведення звуку. Провідні шляхи слуху і рівноваги.

МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ

Медична біологія як наука про основи життєдіяльності людини, що вивчає закономірності спадковості, мінливості, індивідуального та еволюційного розвитку і морфо фізіологічної та соціальної адаптації людини до умов навколишнього середовища у зв'язку з її біосоціальною сутністю. Сучасний етап розвитку загальної та медичної біології. Місце біології в системі медичної освіти. Сутність життя. Форми життя, його фундаментальні властивості й атрибути.

Структурно-функціональна організація еукаріотичної клітини. Хімічний склад клітини: макро- та мікроелементи. Вода, значення водневих зв'язків у процесах життєдіяльності клітини. Органічні сполуки – вуглецевмісні речовини живих організмів. Цитоплазма і цитоскелет. Циклоз. Органели цитоплазми – мембранні та не мембранні, призначення і принципи функціонування. Включення в клітинах, їхні функції. Ядро – центральний інформаційний апарат клітини. Структура інтерфазного ядра. Хромосомний і геномний рівні організації спадкового матеріалу. Хроматин: еухроматин, гетерохроматин. Методи вивчення структури та функціонування клітини. Клітина як відкрита система. Асиміляція та дисиміляція. Клітинні мембрани, їх структура та функції. Принцип компартаменталізації. Рецептори клітин. Транспорт речовин крізь плазмолему. Організація потоків речовини й енергії в клітині. Етапи енергетичного обміну. Енергетичне забезпечення клітини, АТФ. Розподіл енергії.

Каріотип: морфофункціональна характеристика і класифікація хромосом людини. Правила хромосом. Хромосомний аналіз. Ядерце як похідне хромосом, роль в утворенні рибосом. Ідіограма. Молекулярні основи спадковості.

Ген як одиниця генетичної функції. Будова гена про- та еукаріотів. Гени структурні, регуляторні, тРНК, рРНК. Генетичний код, його властивості.

Організація потоку інформації у клітині. Транскрипція. Процесинг, сплайсинг. Трансляція (ініціація, елонгація, термінація).

Клітинний цикл. Спроби поділу клітини: амітоз, мітоз. Ендомітоз, політенія. Зміни клітин та їхніх структур під час мітотичного (клітинного) циклу (інтерфази і мітозу). Ріст клітин. Фактори росту. Мітотична активність тканин. Порушення мітозу, соматичні мутації. Мейоз, його біологічне значення. Життя клітин поза організмом. Клонування клітин.

Генетика: предмет і завдання, етапи розвитку; основні терміни і поняття генетики. Принципи гібридологічного аналізу.

Зчеплене успадкування. Особливості успадкування груп зчеплення.

Хромосомна теорія спадковості. Механізми кросинговеру, цитологічні

докази, біологічне значення . Генетичні карти хромосом. Методи картування хромосом людини.

Мінливість, її форми та прояви на організмовому рівні: фенотипові та генотипові мінливість. Модифікації та норма реакції. Тривалі модифікації.

Статистичні закономірності модифікаційної мінливості. Комбінативна мінливість, її джерела. Мутаційна мінливість у людини й її фенотипові прояви. Класифікація мутацій: генні, геномні, хромосомні, аберації.

Класифікація спадкових хвороб людини. Моногенні молекулярні хвороби людини, що зумовлені зміною молекулярної структури гена. Популяційно-статистичний метод.

Особливості репродукції людини в зв'язку з її біосоціальною суттю. Розмноження як механізм забезпечення генетичної безперервності в ряді поколінь. Гаметогенез. Запліднення в людини – відновлення диплоїдного набору хромосом, збільшення різноманітності генів у нащадків. Онтогенез: типи, періоди, етапи. Етапи ембріонального розвитку людини. Диференціювання на молекулярногенетичному, клітинному та тканинному рівнях. Природжені вади розвитку. Класифікація: спадкові, екзогенні, мультифакторіальні, гаметопатії, бластопатії, ембріопатії, фетопатії. Періоди постембріонального розвитку людини. Процеси росту та диференціювання в постнатальному періоді індивідуального розвитку людини. Особливості постнатального періоду індивідуального розвитку людини в зв'язку з її біосоціальною суттю.

Вступ в медичну паразитологію. Походження й еволюція паразитизму.

Принципи класифікації паразитів. Принципи взаємодії паразита і хазяїна.

Морфологічна адаптація паразитів.

Медична географія, морфо функціональні особливості, цикли розвитку, шляхи зараження, лабораторна діагностика та профілактика амбіозу, сечостатевого трихоманозу, лейшманіозів і трипаносомозів. Медична географія, морфо функціональні особливості, цикл розвитку малярійних плазмодії і токсоплазми. Шляхи зараження, лабораторна діагностика та профілактика викликаних ними захворювань.

Медична географія, морфо функціональні особливості, цикли розвитку, шляхи зараження, патогенний вплив, лабораторна діагностиката профілактики фасціольозу, опісторхозу, дикроцеліозу, парагонімозу. Збудники метагонімозу, нанофієтозу. Кров'яні сисуни – збудники паразитарних хвороб людини. Молюски, ракоподібні, хордові – проміжні хазяїни гельмінтів.

Медична географія, морфо функціональні особливості, цикли розвитку, шляхи зараження, патогенний вплив, лабораторна діагностиката профілактика теніозу, цистицеркозу, теніаринхозу, гіменолепідозу. Медична географія, морфо функціональні особливості, цикли розвитку, шляхи

зараження, патогенний вплив, лабораторна діагностика та профілактика дифілоботріозу, ехінококозу, альвеококозу.

Медична географія, морфо функціональні особливості, цикли розвитку, шляхи зараження, патогенний вплив, лабораторна діагностика та профілактика аскаридозу, анкілостомозу, некаторозу.

Принципи і зміст основних макро- і мікрогельмінтоскопічних методів дослідження фекалій, води, ґрунту та ін. Особливості будови яєць сисунів стьожкових і круглих червів – паразитів людини. Вчення К.І. Скрябіна про дегельмінтацію, девастацію та знезараження навколишнього середовища від яєць та личинок гельмінтів.

Особливості морфології, живлення та розмноження павукоподібних. Отруйні павукоподібні (скорпіони, павуки). Медичне значення кліщів як збудників захворювань людини. Кліщі – мешканці житла людей та їх медичне значення.

Комарі, мухи, москіти, їхнє медичне значення. Гнус та його компоненти: характеристика, значення як проміжних хазяїнів гельмінтів і переносників збудників хвороб людини Трансмісивні та природно-осердкові гельмінтози.

Еволюція основних систем органів хребетних. Онтофілогенетично зумовлені природжені вади розвитку людини.

Структура та функції біосфери. Основні положення вчення В.І.Вернадського про організацію біосфери. Сучасні концепції біосфери. Ноосфера. Людство як активна геологічна сила. Захист біосфери у національних і міжнародних наукових програмах. Екологія людини. Середовище як екологічне поняття. Види середовищ. Фактори середовища. Єдність організму й середовища. Види екосистем. Проникнення людини в біогеоценози, формування антропоценозів. Антропогенна міграція елементів. Лікарські речовини в ланцюгах живлення. Екологічне прогнозування . здорове(комфортне). Нездорове (дискомфортне). Екстримальне середовища. Адекватні й неадекватні умови середовища. Адаптація людей до екстремальних умов. Вплив антропогенних чинників довкілля на здоров'я населення. Характеристика отруйних для людини рослин і тварин.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для абітурієнтів, які вступають на 3 курс
Київського міжнародного університету
за напрямом підготовки 6.120100 “Сестринська справа”

ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА

Первинна медико-санітарна допомога. Вторинна медична допомога. Третинна медична допомога. Основні типи, структури та функції лікувальних закладів(лікарні, клініки, госпіталі, санаторії, пологові будинки) Поліклініка. Жіноча консультація. Особливості дитячої поліклініки. Робота медичної сестри в кабінеті поліклініки (терапевтичного і хірургічного профілю). Станція Швидкої допомоги її структура. і функції. Структура та оснащення відділення лікарні. Медсестринський пост та його оснащення. Професійні обов'язки медсестри відділення. Документація постової медсестри. Прийом і здача чергувань палатними медсестрами. Режим роботи стаціонару. Внутрішньолікарняна інфекція. Джерела збудників, шляхи передачі. Безпечне лікарняне середовище.

Санітарно-протиепідемічний режим. Гігієна праці медичного персоналу. Правила безпеки роботи медичних працівників. Миття рук (соціальний, гігієнічний). Нормативні накази МОЗ України з питань санітарно-протиепідемічного режиму, чинні накази в Україні. Дезінфекція. Види, методи, режими. Орієнтовний розрахунок потреб об'єкта в дезінфекційних засобах. Приготування дез.засобів: 10%, 5%, 3%, 1% та 0,5% розчину хлорного вапна, 1%, 3%, 5% розчинів хлораміну. Маркування інвентаря. Поточне та генеральне прибирання. Санітарно-протиепідемічний режим у: відділенні стаціонару, палатах, маніпуляційному кабінеті. Дезінфекція предметів догляду за пацієнтами.

Підготовка до роботи маніпуляційного кабінету. Приготування перев'язувального матеріалу та правила вкладання його в стерилізаційну коробку (бікс). Правила відправлення бікса в ЦСВ. Передстерилізаційна обробка виробів медичного призначення. Контроль якості проведеної обробки. Стерилізація. Методи. Режими. Контроль якості стерилізації. Правила користування стерильним біксом. Миття рук (хірургічний рівень), надягання стерильного халата (на себе і на лікаря), надягання стерильних рукавичок (на себе і на лікаря). Накривання стерильного стола. Асептика. Антисептика (фізична, механічна, хімічна та біологічна). Заходи безпеки медичних працівників щодо зараження вірусним гепатитом В, С, СНІДом.

Приймальне відділення. Його типи, структура, функції та оснащення. Основні вимоги до приймального відділення. Госпіталізація пацієнтів. Документація приймального відділення. Організація роботи та функції медичної сестри в приймальному відділенні. Санпропускник. Санітарна обробка пацієнтів. Види санітарної обробки. Педикульоз. Види педикульозу та порядок проведення санітарної обробки пацієнта при

виявленні. Склад протипедикульозної укладки. Виконання діючого режимного наказу МОЗ України № 410. Транспортування пацієнта у відділення.

Положення пацієнта в ліжку. Режим фізичної активності. Лікарняні ліжка і вимоги до нього. Правила заміни постільної і натільної білизни пацієнтам. Зберігання чистої і брудної білизни в стаціонарі, транспортування її на пральню. Транспортування і перекладання пацієнта. Основні вимоги до гігієни тіла пацієнта. Догляд за: волоссям, шкірою, ротовою порожниною, очима, вухами. Пролежні: причини їх виникнення, заходи щодо профілактики. Використання підкладних суден і сечоприймачів. Підмивання тяжкохворих.

Загальні механізми дії засобів впливу на кровообіг. Застосування: медичних банок, гірчичників, компресів, грілки, холоду (міхура з льодом, примочки). Гідротерапія (лікування водою). Гірудотерапія (лікування п'явками). Світлотерапія. Оксигенотерапія (лікування киснем). Методи застосування кисню. Користування кисневою подушкою. Техніка безпеки при роботі з киснем.

Склад і енергетична цінність їжі. Складання порційної вимоги, приблизного добового меню, згідно з рекомендованою дієтою. Здійснення контролю за санітарним станом при ліжкових столиках і холодильників, за асортиментом і термінами зберігання харчових продуктів. Рациональне харчування, його основні принципи. Режим харчування. Лікувальне харчування. Дієтичні столи та індивідуальні дієти. Розвантажувальні (контрастні) дні. Організація харчування пацієнтів у стаціонарі. Годування важкохворих. Штучне харчування: введення харчових сумішей через зонд, через гастростому. Догляд за гастростомою. Парентеральне харчування, показання до такого харчування.

Поняття про механізм терморегуляції (теплоутворення, тепловіддача). Температура здорової людини і її фізіологічні коливання. Термометр. Його будова, види і правила користування. Оцінка результатів вимірювання температури тіла. Вимірювання температури тіла у різних ділянках тіла. Реєстрація даних (цифрова і графічна). Гарячка. Види гарячки (від ступеня підвищення температури тіла, за тривалістю). Стадії гарячки. Особливості спостереження та догляду за пацієнтами у гарячці. Типи температурних кривих.

Види лікувальної дії лікарських препаратів. Механізм терапевтичної дії ліків. Шляхи введення ліків в організм. Зберігання лікарських засобів у відділенні. Виписування ліків. Форми лікарських препаратів. Роздача ліків пацієнтам. Ентеральне введення ліків. Зовнішнє застосування ліків. Інгаляційне застосування ліків. Уведення крапель в: кон'юнктивальний мішок, ніс, зовнішній слуховий прохід, закладання мазі за повіки.

Будова шприців та голок. Збір шприца. Набирання лікарських засобів з ампул та флаконів. Внутрішньошкірні ін'єкції. Вибір шприца та голки. Обробка шкіри пацієнта. Техніка проведення в/ш проби. Місце проведення ін'єкції. Протипоказання. Особливості проведення проби Манту.

Ускладнення внутрішньошкірних ін'єкцій. Допомога пацієнтам при ускладненнях. Підшкірні ін'єкції. Вибір шприца, голки та місця введення. Техніка проведення п/ш ін'єкції. Техніка та особливості введення інсуліну, олійних розчинів. Можливі ускладнення під час проведення в/ш і п/ш ін'єкцій.

Внутрішньом'язові ін'єкції: вибір шприца, голки та місця введення ін'єкції. Розведення та розрахунок дози антибіотиків. Особливості введення біциліну. Правила доставки шприца до ліжка пацієнта. Внутрішньовенні ін'єкції. Вибір шприца, голки та місця введення. Техніка струминного введення в/в ін'єкції. Особливості введення сильнодіючих ліків. Застосування голки Дюфо. Забір крові на біохімічне дослідження. Кровопускання. Покази та проти покази до його проведення. Аутогемотерапія. Інфузійна терапія. Будова і монтаж системи для переливання ліків. Заповнення системи. Ускладнення при парентеральних введеннях лікарських засобів. Допомога пацієнтам.

Дихання. Частота дихання. Глибина дихання. Ритм дихання. Дихання Куссмауля, Біота, Чейна-Стокса. Задишка. Кашель. Кровохаркання. Легенева кровотеча. Біль у грудній клітці. Гостра дихальна недостатність. Пульс. Артеріальний тиск. Спостереження та догляд за пацієнтами з порушенням кровообігу. Дослідження пульсу. Ритм, частота, напруження і наповнення пульсу. Артеріальний тиск. Систолічний, діастолічний, пульсовий. Вимірювання пульсу та артеріального тиску. Записування показників у температурний листок. Біль у ділянці серця та за грудиною. Серцебиття. Перебої в роботі серця. Задишка. Набряки. Визначення водного балансу. Гостра судинна недостатність. Запаморочення.

Спостереження і догляд за агонуючими пацієнтами. Констатація клінічної і біологічної смерті. Проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця). Правила поводження з трупом. Спостереження та догляд за пацієнтами з порушенням функції шлунка. Промивання шлунка. Допомога пацієнту під час блювання (у непритомному стані). Техніка промивання шлунка.

Клізми: види клізм, техніка проведення, підготовка пацієнта. Показники та проти показники до застосування. Застосування газовивідної трубки. Дезінфекція використаного оснащення. Шлункове та дуоденальне зондування пацієнтів. Покази, протипокази, підготовка необхідного оснащення та пацієнта до проведення фракційного і дуоденального зондування. 3-х і 5-ти фазне дуоденальне зондування.

Допомога пацієнтам під час сечовипускання в ліжку. Застосування сечоприймачів. Види катетерів. Покази та проти покази до проведення катетеризації. Можливі ускладнення під час проведення катетеризації. Техніка проведення катетеризації у жінок. Інстиляція. Покази, протипокази до її проведення.

Підготовка: пацієнта, необхідного оснащення, написання скерування і відправлення матеріалу для проведення лабораторного дослідження. Взяття мазків із носа та зіву. Участь медичної сестри у підготовці пацієнтів

до: інструментальних та рентгенологічних досліджень. Підготовка пацієнтів до проведення рентгенологічних і ендоскопічних досліджень. Підготовка пацієнта, необхідного оснащення та допомога лікареві під час проведення спинномозкової, плевральної та абдомінальної пункцій. Ієрархія людських потреб за Маслоу. Людські потреби - основа медсестринського догляду. Застосування медсестринських моделей у практиці.